

Sygn. akt III RC 144/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2017 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Sylwia Piasecka

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2017 roku w Człuchowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy

z powództwa H. B.

przeciwko J. B.

o zaspokojenie potrzeb rodziny

w przedmiocie wniosku pozwanego J. B. o uchylenie zabezpieczenia

postanawia:

uchylić zabezpieczenie ustanowione postanowieniem Sadu Rejonowego w Człuchowie z dnia 21 lipca 2015 roku, w sprawie III RC 144/15, zmienione postanowieniem Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 30 września 2015 roku, w sprawie IV Cz 516/15.

/-/ SSR Sylwia Piasecka

(na oryginale właściwy podpis)

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 21 lipca 2015 roku, w sprawie III RC 144/15, zmienionym postanowieniem Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 30 września 2015 roku, w sprawie IV Cz 516/15, udzielił zabezpieczenia roszczenia powódki H. B. w ten sposób, że zobowiązał pozwanego J. B. aby do czasu prawomocnego zakończenia postępowaniałożył do rak powódki tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny po 1.700,00 złotych miesięcznie, płatne do dnia 10 – tego każdego miesiąca poczynając od dnia 1 czerwca 2015 roku.

W dniu 4 lipca 2017 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o uchylenie zabezpieczenia.

W uzasadnieniu wskazał, że zupełnie odpadła przyczyna zabezpieczenia, ponieważ powódka wyprowadziła się z domu i już od kwietnia bieżącego roku nie mieszka we wspólnym mieszkaniu stron. Podkreślił, że powódka pozostawiła pozwanego samego, wcześniej pozbawiając go wszelkich oszczędności i otrzymując w dalszym ciągu od pozwanego po 1.000,00 złotych miesięcznie na utrzymanie. Pozwany podniósł, że powódka nie dokłada się do utrzymania wspólnego mieszkania, wspólnych ruchomości, ani nie łoży na życie, a cały ciężar utrzymania spoczywa na nim. Działo się tak również, gdy strony prowadziły wspólne gospodarstwo domowe. Podkreślił, że na początku 2016 roku zlikwidował wszystkie lokaty i całość środków przekazał powódce – 13.500,00 złotych. Pozwany zaznaczył nadto, że jego sytuacja finansowa zmieniła się albowiem nie jest on już w zarządzie spółki i nie otrzymuje dochodu z tego tytułu. Dochód pozwanego stanowi natomiast wynagrodzenie za pracę na stanowisku kierownika sklepu w wysokości 1.950,00 złotych brutto.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 742 § 1 k.p.c., obowiązany może w każdym czasie żądać uchylecia lub zmiany prawomocnego postanowienia, którym udzielono zabezpieczenia, gdy odpadnie lub zmieni się przyczyna zabezpieczenia.

Podstawą wniosku opartego na treści cytowanego przepisu może być odpadnięcie lub zmiana podstawy zabezpieczenia. Z odpadnięciem podstawy zabezpieczenia mamy do czynienia przede wszystkim w razie odpadnięcia interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, np. gdy wobec zmiany okoliczności faktycznych (uzyskanie przez uprawnionego zabezpieczenia materialnoprawnego, polepszenie się kondycji finansowej obowiązanego) nie istnieje już problem zapewnienia wykonalności orzeczenia. Zmiana przyczyny zabezpieczenia wchodzi zaś w grę, gdy dotychczasowy sposób zabezpieczenia stał się nadmiernie uciążliwy dla dłużnika, a inny sposób zapewnia wierzycielowi należytą ochronę. Jak słusznie podnosi się w orzecznictwie, zasadność żądania uchylecia lub zmiany prawomocnego postanowienia o zabezpieczeniu uwarunkowana jest wykazaniem zmian, jakie nastąpiły w stanie faktycznym sprawy stanowiącym podstawę wydania postanowienia (Komentarz do art.742 Kodeksu postępowania cywilnego. Andrzej Jakubecki – za pośrednictwem Systemu Informacji Prawnej Lex Omega). Przykładem zmiany stosunków wpływającej na obniżenie obowiązku alimentacyjnego może być np. choroba dłużnika, konieczność realizacji obowiązku alimentacyjnego względem dziecka z nowego związku, utrata pracy w konsekwencji zwolnień grupowych itp. (Komentarz do art. 138 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Henryk Dolecki (red.), Tomasz Sokołowski (red.), Marek Andrzejewski, Anita Lutkiewicz-Rucińska, Adam Olejniczak, Anna Sylwestrzak, Andrzej Zielonacki – za pośrednictwem Systemu Informacji Prawnej Lex Omega).

W przedmiotowej sprawie niewątpliwym jest, że powódka i pozwany pozostają od kilku miesięcy w separacji faktycznej i nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, a ich pełnoletnie dzieci są samodzielne.

Zgodnie natomiast z treścią art. 27 krio oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Celem przewidzianego w cytowanym przepisie obowiązku jest uzyskanie od obojga małżonków środków materialnych dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny jako całości oraz zaspokojenie uzasadnionych potrzeb jej poszczególnych członków przy zachowaniu zasady równej stopy życiowej. Małżonkowie mają bowiem obowiązek współdziałania w trakcie trwania małżeństwa, a jedną z form współdziałania jest obowiązek dostarczania środków w celu prawidłowego funkcjonowania rodziny (por. wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu dnia 2 października 2013 roku, I Ca 354/13).

Obowiązek alimentacyjny przewidziany w art. 27 krio powstaje przez zawarcie małżeństwa. Źródłem jego jest wzajemny obowiązek pomocy, współdziałania dla dobra rodziny i zaspokajania jej potrzeb (art. 23 i 27 krio). W sprawach o roszczenia alimentacyjne między małżonkami sąd w zasadzie nie bada, czy i które z małżonków ponosi winę rozkładu pożycia. Ustawodawca bowiem przypisuje rozstrzygające znaczenie kwestii winy w spowodowaniu rozkładu pożycia małżeńskiego dopiero wówczas, gdy małżeństwo zostanie rozwiązane przez rozwód (art. 60 krio). Zasady rządzące obowiązkiem alimentacyjnym między małżonkami rozwiedzionymi nie mogą być przenoszone na obowiązek alimentacyjny małżonków, których małżeństwo jeszcze trwa, mimo że uległo definitywnemu rozbięciu. Proces o alimenty, a ściślej określając o dostarczanie środków do zaspokajania potrzeb rodziny, nie może bowiem - z braku podstaw w przepisach prawa - przekształcić się w proces quasi rozwodowy, w którym sąd miałby ustalać, czy doszło do rozkładu pożycia małżeńskiego i z czyjej winy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 1999 roku, sygn. akt III CKN 153/99).

Zgodnie natomiast z przyjętą linią orzecznictwa - o potrzebach rodziny - w rozumieniu art. 27 krio - można mówić w zasadzie wówczas, gdy rodzina jest związana węzłem wspólnego pożycia. Tylko bowiem w takiej sytuacji powstają potrzeby dotyczące zespołu osób tworzących rodzinę. Podkreślić należy również, że obowiązek alimentacyjny z art. 27 krio dotyczy zarówno rodziny, której członkowie tworzą wspólnotę gospodarczą, jak i takiego przypadku separacji faktycznej, gdy tylko jeden z małżonków pozostaje z dziećmi we wspólnym gospodarstwie rodzinnym. Separacja

faktyczna nie powinna bowiem wywierać ujemnego wpływu na zakres zaspokajania potrzeb dzieci z małżeństwa, a potrzeb tych w praktyce nie da się oddzielić od potrzeb tego z rodziców, przy którym dzieci pozostały (por. uchwała Sądu Najwyższego Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 roku, sygn. akt III CZP 91/86). Zatem obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny (art. 27 krio) ustaje w wypadku separacji faktycznej bezdzietnych małżonków bądź małżonków, których dzieci wskutek usamodzielnienia się nie pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym. Argumentem za przyjęciem takiego wniosku jest bowiem brak rodziny, a więc osób związanych węzłem wspólnego pożycia. Jeśli nie ma rodziny, to w konsekwencji nie może istnieć obowiązek wynikający z art. 27 krio, czyli obowiązek zaspokajania potrzeb rodziny. Pogląd przeciwny prowadziłby bowiem do akceptowania obowiązków o charakterze alimentacyjnym pomiędzy małżonkami, którzy decydują się na pozostawanie w separacji faktycznej, która jest zjawiskiem społecznie niepożądanym, a przede wszystkim pozostaje w sprzeczności z konstytucyjną zasadą ochrony małżeństwa, rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa (art. 18 Konstytucji) (por. wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 26 maja 1999 roku, III CKN 153/99, wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 17 listopada 1999 roku, III CKN 446/98, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 1998 roku, II CKN 585/97).

Zatem, skoro w niniejszej sprawie z pewnością „rodziną” nie jest powódka pozostająca w separacji faktycznej z mężem od ponad roku, to należy uznać, że odpadła przyczyn zabezpieczenia. Kontynuowanie bowiem w dalszym czasie zabezpieczenia stanowiłoby bowiem przysporzenie niemające oparcia w rzeczywistym układzie stosunków między stronami i odbyłoby się z pominięciem faktu, że strony dawno już przestały tworzyć wspólnotę życia rodzinnego.

Wobec powyższego zasadnym było orzec jak w sentencji.

/-/ SSR Sylwia Piasecka

(na oryginale właściwy podpis)